

# EMBERI JOGI PÁRBESZÉD

Kézikönyv  
Moderátoroknak

**AMNESTY**  
INTERNATIONAL





Sokszor szóvá tették a férjem munkahelyén, hogy nem marad ott bulizni egy-egy céges program után, hanem hazamegy a családjához

– mesélte Veronika az Amnesty Internationalnek. A férje négy évig dolgozott egy kis mérnöki cégnél, elismerték a munkáját. *„A férjem egy féléven belül kétszer maradt itthon táppénzen a gyerekekkel. Általában én tettem ezt meg, hogy ne a férjemnek kelljen. Hat férfi között dolgozott, ahol az a szemlélet uralkodott, hogy a gyerekekről gondoskodni a nő feladata. Amikor az egyik kollégája betegen otthon maradt, az egyáltalán nem volt gond.”* Amikor Veronika férje másodjára maradt otthon a gyerekekkel táppénzen, a főnöke a telefonban letámadta. Mikor a férfi visszakérdezett, hogy van-e valami gond a munkájával, a főnöke bevallotta, hogy nincs. A probléma az, hogy nem csapatjátékos, mondta a férj főnöke. *„Sokat szekálták, és ha nem mondott volna fel, úgy éreztük, addig piszkálták volna, amíg csak lehet, vagy kitalálnak valamit, amiért elküldhetik.”*

Annak ellenére, hogy a Munka Törvénykönyve kimondja, a szülési szabadság és a gyermek gondozása céljából igénybe vett fizetés nélküli szabadság ideje alatt a munkáltató nem mondhat fel az alkalmazottnak, mégis sokszor hátrányba kerül az a szülő, aki többször megy táppénzre gyermeke ellátása miatt.

Veronika története az Amnesty Magyarország 2020-ban megjelent Kerülgetett téma c. jelentésében olvasható.

# TARTALOM

Emberi jogi ügyek Magyarországon	04
Az Emberi Jogi párbeszéd célja	05
Miért párbeszéd?	06
A moderátor szerepe	08
Állítások	11
A párbeszéd: lépésről lépésre	14
Milyen emberi jogok tartoznak ide?	20
Párbeszéd formák	22

# EMBERI JOGI ÜGYEK MAGYARORSZÁGON

Az Amnesty International Magyarország egy magyar jogvédő civil szervezet, amely azért dolgozik, hogy az emberi jogok mindenkit megillessenek. Szervezetünkhöz elsősorban olyan magánemberek tartoznak, akik tagként vagy aktivistaként adományaikkal és munkájukkal segítik a céljaink megvalósítását. Függetlenek vagyunk minden politikai ideológiától, kormánytól, gazdasági hatalomtól és egyháztól.

Az Amnesty Magyarország a nemzetközi Amnesty International mozgalom magyar szekciója, amely több, mint 7 millió olyan embert tömörít világszerte, akik közösen állnak ki az igazságatlanságok ellen. Munkánk szorosan kapcsolódik a Mozgalom nemzetközi kampányaihoz, de különösen fontos feladatunknak tekintjük, hogy fellépjünk meghatározott magyarországi emberi jogi problémákkal kapcsolatban,

és hozzájáruljunk egy nyitottabb, az emberi jogokat tiszteletben tartó Magyarországhoz.

Az Emberi jogi párbeszéd segít át gondolni az emberi jogok fontosságát. Hívd meg szomszédjaid, barátaid, osztálytársaid és családod, hogy vegyenek részt egy provokatív témákat érintő párbeszédben. Az Emberi jogi párbeszéd arra hív, hogy különböző véleményeket, érveket, mintákat, értékeket és feltevéseket osszatok meg egymással. Nyerj bepillantást az emberi jogok világába egy új nézőponton keresztül, szélesítsd és mélyítsd el tudásod ebben a témában.

Ez a kézikönyv ellát téged mindennel, ami szükséges ahhoz, hogy a párbeszéd végig megfelelő irányban haladjon.

# AZ EMBERI JOGI PÁRBESZÉD CÉLJA

Az Amnesty hazai szervezete azért szervezi az Emberi jogi párbeszédet, hogy erősítse az emberi jogok támogatását Magyarországon. Mik azok az emberi jogok? Miért fontosak neked? Mi történik, ha ezek a jogok ütköznek egymással? Hol ér véget egy ember szólásszabadsághoz való joga, és hol kezdődik egy másik ember hátrányos megkülönböztetéstől való védelme? Mennyit áldoznál fel a saját szabadságodból azért, hogy ezzel biztosíthasd más emberek biztonságát?

Az emberi jogok fontosak, hiszen szabadságot és egyenlőséget biztosítanak. Ezeknek köszönhetjük, hogy magántulajdonnal rendelkezhetünk és védelemben részesülhetünk erőszak és kínzás ellen. A legtöbb ország aláírta az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatát a II. világháború után. Azóta számos törvénybe és nemzetközi szerződésbe

belefoglalták ezeket a jogokat.

Végül, az emberek feladata felelősséget vállalni az emberi jogokért. Olyan embereké, mint te. Ez csak akkor lehetséges, ha tisztában vagyunk ezekkel a jogokkal és szerepükkel a mindennapjainkban. Ha megengedjük politikusainknak vagy más állampolgároknak, hogy felülírják az emberi jogokat, azok nem érnek többet, mint a papír, amire lejegyezték őket.

Az emberi jogokat nem szabad adottnak venni, komoly nyomás alatt vannak számos országban. Ezért is fontos, hogy tudd, mit is jelentenek és miért szükséges az ügyet aktívan támogatni, valamint másokat is erre ösztönözni. Mindannyiunk feladata, hogy megvédjük az emberi jogokat.

# MIÉRT PÁRBESZÉD?

Sok módja van annak, hogy beszélgetést kezdeményezzünk másokkal. A vita is remek módja a kommunikációnak, de mi a párbeszédet támogatjuk.

A vita ismertetőjegyei:

- A vita célja a másik fél meggyőzése és legyőzése
- Érvek és álláspontok ütköztetése
- A cél az, hogy a te véleményed/ álláspontod győzzön

A párbeszéd ismertetőjegyei:

- A párbeszéd célja a másik fél meghallgatása és megértése
- Ötletek, tapasztalatok és elvek megosztása
- A fő cél a megértés és a mélyebb tudás elsajátítása

A párbeszédben a cél nem a másik meggyőzése, hanem a különböző vélemények összehasonlítása azáltal,

hogy meghallgatjuk és megpróbáljuk megérteni egymás helyzetét egy adott szituációban.

A párbeszéd során világossá válnak a hasonlóságok és a különbségek. Egymástól kérdezhettek: Miért hiszed azt, amit? Mások mit gondolnak erről? Milyen alkotóelemek játszanak ebben szerepet? Milyen értékek játszanak szerepet a véleményedben? Ez segíthet többet megtudni egy adott témáról és új nézőpontokat kialakítani.

Moderátorként hamar rájössz, hogy ez nem is olyan könnyű feladat. Éppen ezért ajánlatos elmagyarázni a résztvevőknek, hogy mi is a különbség a vita és a párbeszéd között, valamint felhívni a résztvevők figyelmét a kérdések fontosságára.

MIT GONDOLSZ AZ ALÁBBI ÁLLÍTÁSRÓL?

**A BÍRÓI FÜGGETLENSÉG ÉS  
PÁRTATLANSÁG KÖVETELMÉNYE  
MIATT A BÍRÓ KÖZÜGYEKBE  
NEM NYILVÁNÍTHAT VÉLEMÉNYT.**

**IGAZ?!!**

# A MODERÁTOR SZEREPE

Kezdd a beszélgetést egy magyarázattal arról, mi is a célja ennek a párbeszédnek. Utána ismertesd, mit jelent a párbeszéd, és vitassátok meg, mik lehetnek egy produktív párbeszéd eszközei. Végül meséld el nekik a párbeszéd menetét, és hogy nagyjából mennyi időt fog igénybe venni a foglalkozás. A párbeszéd befejeztével kérj visszajelzést a résztvevőktől, valamint ne felejtse el alaposan áttanulmányozni a következő tippeket.

## Moderátori felkészülés

Ezekre lesz szükséged moderátorként:

- Ez a kézikönyv
- Az állítás(ok) felírva egy papírra
- Emberi jogi zsebkönyv (minden résztvevőnek)
- Esetleg névtábla a résztvevőknek

A segédanyagokon kívül érdemes beleásnod magad a párbeszéd tartalmába is.

- Nézd át a témákat és az állításokat a 8-9. oldalon. Válaszd ki a témát és az állításokat, amivel részletelesen szeretnél majd foglalkozni a beszélgetés során.
- Olvasd át a 6 lehetséges párbeszédformát, ami a 22. oldalon kezdődik. Válaszd ki azt a formát, ami neked a leginkább tetszik. Ha kevés résztvevővel dolgozol, érdemes egycsoportos beszélgetést kezdeményezni.
- Ha elkezdődnek ismétlődni az érvek, vagy elülni látszik a beszélgetés, bedobhatsz a témában egy új állítást, vagy új témába is kezdhettek.



### **Tippek moderátoroknak**

- Ne mondd el a saját véleményedet, inkább adj teret a résztvevőknek, hogy kifejezhessék a saját álláspontjukat!
- Hallgasd figyelmesen, mit mondanak a felek.
- Adj időt a résztvevőknek, hogy kérdezzenek!
- Ne felejtsd el te is kérdezni: kérdezz rá konkrét példákra, ha valami nem világos!
- Összegezz, amikor ez szükséges!
- Tegyéél azért, hogy mindenki aktívan részt vegyen a beszélgetésben!
- Figyelj arra, hogy a csendesebb résztvevők is szóhoz jussanak, válaszolhassanak!
- Ne felejtsd el, hogy egyes témák érzékenyebbek lehetnek, és előhozhatnak bizonyos érzelmeket!
- Figyelj az időre! Ha szorít az idő, érdemes időkeretet szabni egyes megszólalásoknak.

MIT GONDOLSZ AZ ALÁBBI ÁLLÍTÁSRÓL?

**AZ LMBTI EMBEREK NE  
FOGADHASSANAK ÖRÖKBE  
GYEREKET.**

**IGAZ?!!**

# ÁLLÍTÁSOK

Három témát választottunk a párbeszédhez, melyek magyar emberi jogi ügyekhez kapcsolódnak. Mindegyik témában néhány állítást fogalmaztunk meg, ezzel segítve a párbeszéd menetét. Nektek az egyik kérdéssel kell majd részletesen foglalkoznotok.

## Jogállam

- A bírói függetlenség és pártatlanság követelménye miatt a bíró közügyekben nem nyilváníthat véleményt.
- A szabályok nem kell, hogy mindenkire egyformán vonatkozzanak.
- Minden bírósági döntést igazságként kell elfogadni.
- A törvényeket az aktuális kormányzati céloknak megfelelően meg lehet változtatni.
- A jogállamiság egyik legfőbb értéke, hogy a bírói ítéleteket minden esetben végre kell hajtani.

## Nemek közötti egyenlőség

- Legyen kötelező a női kvóta a munkahelyeken a felsővezetők között.
- Az LGBTI emberek ne fogadhassanak örökbe gyereket.
- A női önmegvalósítás veszélyezteti a gyermekvállalást.
- Indokolatlan a külön női és a férfi WC a közintézményekben.
- A férfiak keressenek több pénzt, mint a nők, mert sok családban ők a kenyérkeresők.
- A női munkavállalók kockázatot jelentenek a munkahelyeken, hiszen bármikor elmehetnek szülni.
- Azért magas a női dolgozók aránya az egészségügyben, mert a nők empatikusabbak.

## Magánszféra

- Az államnak joga van korlátlanul megfigyelni az állampolgárokat, ha az országban terrorveszély van.
- Csak annak probléma az állami megfigyelés, akinek van takargatnivalója.
- A kényelmi szolgáltatások javítása érdekében elfogadható, hogy a Google adatokat gyűjt a felhasználókról.
- A Facebook köteles kiadni a felhasználói adatait, ha az állam erre kötelezi.
- A köztéri arcfelismerő rendszerek hatékony szerepet játszanak a bűncselekmények megelőzésében.

Ha nincs olyan állítás vagy kérdés, amiről szeretnétek beszélgetni, akkor érdemes a csoporttal közösen olyan állításokat gyűjteni, ami érdeklí, esetleg megosztja a csoportot. Ezt megtehetitek egy adott témán belül, vagy általánosan az emberi jogok kapcsán. Kérd meg a csoportot, hogy mindenki írjon egy olyan állítást, ami érdeklí őt és szerintetek megosztó az adott csoportban. Ha megvagytok, akkor válasszátok ki azt az állítást, amivel foglalkozni szeretnétek a párbeszéd során.

Ha időtök engedi, akkor a megosztó állításokat megkereshetitek egy véleményvonal segítségével: jelölj ki a térben egy *“egyetértek”* és egy *“nem értek egyet”* részt, majd kérd meg a csoport tagjait, hogy egy-egy állítás után helyezkedjenek el az skála két vége között ott, ahol gondolják.

MIT GONDOLSZ AZ ALÁBBI ÁLLÍTÁSRÓL?

**CSAK ANNAK  
PROBLÉMA AZ ÁLLAMI  
MEGFIGYELÉS, AKINEK VAN  
TAKARGATNIVALÓJA.**

**IGAZ?!**

# A PÁRBESZÉD: LÉPÉSRŐL LÉPÉSRE

**Résztevők száma:** 5-30 fő, párbeszéd-formától függően

**Időtartam:** 1,5-2 óra

Az alábbi lépéseket javasoljuk egy-egy párbeszéd megtartására, de moderátorként te ismered legjobban a csoport elvárásait, az időkereteket és a megvitandó témák határait, ezért belátásod szerint variáld a lépéseket, vagy hagyd ki őket, változtass rajtuk.

## **Első lépés: Instrukciók (5perc)**

- Ez a lépés elengedhetetlen, hogy megértsd a résztvevők elvárásait és megbizonyosodj arról, hogy a beszélgetés megfelelő menetben fog zajlani. A párbeszéd célja, hogy felhívja a figyelmet különböző emberi jogi ügyekre többféle szemszögből is, ezzel segítve új nézőpontok kialakulását. Nem szükséges közös nevezőre jutni a beszélgetés végére. Minél több nézőpont kerül szóba a párbeszéd során, annál érdekesebb és színesebb lesz a foglalkozás.

A nyitott hozzáállás minden szereplő részéről fontos eleme a párbeszédnek.

- Beszéljétek át a lenti, résztvevőknek szánt tippeket! A beszélgetés során akár többször is figyelmeztetheted a jelenlévőket, hogy a kérdésfeltevés nélkülözhetetlen a jó párbeszéd kialakulásához. Ez segíthet elkerülni egy esetleges vitákat is.

## Tippek a résztvevőknek:

- Bánj tisztelettel a másikkal!
- Légy kíváncsi mások véleményére és ötleteire, kérdezz bátran! Ha kell, kérj meg másokat, hogy pontosítsák mondandójukat, vagy fejtsék azt ki részletesebben.
- Ne csak beszélj, hallgass is figyelmesen! Ne ítélezz. Reflektálj arra, amit éppen hallottál.
- Ne csak véleményezz, hanem fejtsd is ki és támaszd alá a véleményedet.

- Hagyd, hogy mások befejezzék mondandójukat! Adj nekik elég időt, hogy átgondolják válaszaikat!
- Próbáld meg lényegre törő lenni!
- Ne erőltess másokra a saját véleményed!
- Maradj nyitott mások véleményére.

## **2. lépés: Ráhangoló feladat (10 perc)**

- Játsszatok egy jégtörő/ismerkedő játékot, hogy ráhangolódjatok egymásra és a párbeszédre.
- Oszd ki minden résztvevőnek az emberi jogi zsebkönyvet.
- Kérd meg a csoportot, hogy mindenki válasszon egy emberi jogot, ami számára ma különösen fontos.
- Párokban beszéljék meg egymással.
- A páros beszélgetés után kérdezd meg tőlük, hogy akarnak-e valamit megosztani, majd ismertesd a párbeszéd formáját.

## **3. lépés: Első válaszok a fő állításra (10 perc)**

- Tedd ki az asztalra a lapot, amin szerepel az állítás.
- Kérd meg a résztvevőket, hogy első körben röviden jelezzék kézfeltartással, vagy felállással, hogy egyetértenek-e az állítással vagy nem! Tedd fel a kérdést a párbeszéd után is, hogy lásd volt-e aki meggondolta magát, vagy változott a véleménye.
- Ha van idő, menj körbe és kérdezz meg mindenkit, mit gondolnak.

## **4. lépés: Az állítás bemutatása (15 perc)**

- Kérdezz rá, hogy mindenki értette-e az állítást!
- Kezdeként érdemes átbeszélni a téma kulcsszavait.  
Például: A bevándorlók veszélyt jelentenek a magyar kultúrára nézve. A kulcsszavak itt a „bevándorlók”, „veszély” és „magyar kultúra”.

Mindenki számára világos ezeknek a jelentése? Vajon mindenkinek ugyanazt jelentik ezek a szavak? A különböző értékek és vélemények sokszor definíciók mögött rejtőznek, sőt sokszor nehéz világosan megmagyarázni egy adott fogalmat. Ez nem probléma, addig, amíg világos mindenki számára, hogy kinek mit is jelent egy adott kifejezés. Ezért elengedhetetlen ez a lépés, hiszen a definíciók többször is szóba kerülnek majd a párbeszéd során.

- Beszéljétek meg a kulcsszavakat az alábbi példamondatokban:
  - Hogy definiálnád..?
  - Mit értesz azon, hogy...?
  - Körül tudnád írni...?
  - El tudnád magyarázni...?
  - Tudnál egy példát mondani?

### **5. lépés: A párbeszéd (45 perc)**

A párbeszéd kíváncsiságot és nyitottságot igényel mindenki részéről. Fontos, hogy meghallgassuk egymást, beszélgessünk, ötleteket és tapasztalatokat cseréljünk.

Figyelj arra, hogy ne csak megoszsd másokkal a véleményed, hanem támaszd is alá különböző érvekkel. Elengedhetetlen, hogy folyamatosan kérdezz másokat, további kérdésekkel próbálj meg minden résztvevőt bevonni a beszélgetésbe.

Kérdések, melyeket felhasználhatsz a párbeszéd során:

- Milyen egyéb érvek támasztják alá az állításod?
- Miért érzel így?
- Mi az alapja az érvelésednek?
- Tudnál mondani egy példát?
- Mikor történt ez?
- Miért kérdezed/mondod ezt?
- Vannak kivételek, vagy általánosan igaz az állításod?
- Van más nézőpontod/magyarázatod erre?
- Mi az előnye/hátránya ennek?
- Mi az oka/hatása ennek?
- Mi a rejtett feltevés?



## 6. lépés: Értékelés (10 perc)

- Beszéljétek meg, ki hogyan élte meg a párbeszédet, mit adott neki, stb.
- További kérdések, amiket feltehetsz:
  - Hogy sikerült szerinted a párbeszéd?
  - Mit tanultál belőle?
  - Melyik érv volt szerinted a legmeggyőzőbb? Minden témát érintettünk?
  - Mindenkinek megvolt a lehetősége aktívan részt venni a beszélgetésben?
  - Tedd fel újra az állítást és kérd meg a résztvevőket, hogy jelezzék, hogy egyetértenek-e vele vagy nem.  
Lehet, hogy más véleményen vannak páran a beszélgetés hatására.

## 7. lépés: Lezárás (5 perc)

- Fejezd be a párbeszédet egy összegzéssel az emberi jogokról, amikről szó volt a foglalkozás során.

- Köszönd meg a csoporttagoknak a részvételt és a nyitottságukat.

A párbeszéd befejeztével még akadhatnak olyan résztvevők, akik szívesen mesélnének további élményeikről, tapasztalataikról. Moderátorként számos hasznos tudást szerezhetsz egy ilyen záró beszélgetés során. Egyesek akár további lehetőségekről érdeklődnek majd, amivel segíthetik az Amnesty munkáját, bekapcsolódhatnak különféle kampányokba, vagy szimplán újabb ötletekkel állnak elő. Szeretnénk, ha ezeket az információkat eljuttatnád nekünk az értékelő lapokkal és a neveket és e-mail címeket tartalmazó nyomtatvánnyal együtt.

MIT GONDOLSZ AZ ALÁBBI ÁLLÍTÁSRÓL?

**A TÖRVÉNYEKET AZ AKTUÁLIS  
KORMÁNYZATI CÉLOKNAK  
MEGFELELŐEN MEG LEHET  
VÁLTOZTATNI.**

**IGAZ?!?**

# MELYIK EMBERI JOGOK TARTOZNAK IDE?

Az Ember jogi párbeszéd témái szorosan kapcsolódnak az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatának cikkelyeihez.

Csak pár példa:

## **Jogállam**

### 6. cikk

Bárhol is jársz a világban, a jogaidat el kell ismerni, a törvényeknek pedig védelmet kell nyújtaniuk a számodra.

### 7. cikk

A törvény előtt mindenki egyenlő.

### 8. cikk

Bírósághoz fordulhatsz, ha sérülnek az emberi jogaid.

### 9. cikk

Senkit sem lehet önkényesen letartóztatni, őrizetbe venni, vagy száműzni.

### 10. cikk

Mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyét egy független és pártatlan bíróság, egy méltányos és nyilvános eljárásban tárgyalja meg.

### 11. cikk

Mindenkit ártatlannak kell addig tekinteni, ameddig bűnösségét egy tisztességes eljárásban be nem bizonyítják. Csak akkor lehet valakit elítélni, ha az, amit tett, az elkövetés pillanatában bűncselekmény volt. Csak olyan büntetést lehet kiszabni, amit a törvény megállapít.

## **Magányszféra védelme**

### 12. cikk

Jogod van a magánélethez és a jó hírnévhez.

## **Nemek közötti egyenlőség**

### 16. cikk

Jogod van összeházasodni és családot alapítani az általad választott emberrel, ha ezt mindketten akarjátok.

### 23. cikk

Jogod van az általad megválasztott munkához és ezért méltányos fizetést kell kapnod. Egyenlő munkáért egyenlő fizetés jár.

## 25. cikk

Neked és a családnak is jogotok van az egészségetek és jóléteket biztosítására alkalmas életszínvonalhoz. Ha ezt valamiért nem tudod előteremteni, segítséget kapsz az államtól. Az anyákat és a gyermekeket külön támogatások illetik meg.

# PÁRBESZÉD FORMÁK

## Csoportos beszélgetés

- Ideális 5-30 főnek.
- 10 fő felett bontsd több kis csoportra a résztvevőket, hogy mindenki hozzászólására jusson idő.
- A résztvevők egyenként reagálnak az állításra a következő módon:
  - Elsőként az első megszólaló foglalja össze gondolatait az állítással kapcsolatban.
  - Ezt követően a következő felszólaló összefoglalja az előtte szóló álláspontját, majd feltesz neki egy kérdést.
  - A kérdés megválaszolására visszakérül a szó az első megszólalóhoz.
  - Ezután pedig a második személy mondhatja el saját véleményét az állítással, illetve a korábban elhangzottakkal kapcsolatban.
  - A többi résztvevő is ilyen sorrendben fejezi ki magát a beszélgetés során. (álláspont kifejtés - összefoglalás, kérdés - válasz - új álláspont kifejtés - összefoglalás, kérdés, ...)

- Az utolsó személy álláspontját az első ember foglalja össze, illetve tesz fel neki kérdést.

- Ez a módszer garantálja, hogy a résztvevők odafigyeljenek a másik mondanivalójára, ahelyett, hogy a saját álláspontjukon gondolkodnának, míg a másik beszél.
- Ha szorít az idő, érdemes időkorlátot megszabni a felszólalásoknak.

## Akvárium

- Ideális 10-30 főnek.
- Elég hely kell, hogy 2 kört tudjatok alkotni.
- 2 körben helyeztetek el székeket, ahol majd a párbeszéd fog zajlani! Egy belső, kisebb és egy külső, nagyobb körre lesz szükség. Belülre érdemes pl. 5 széket elhelyezni, kívülre pedig 10-et. A belső körben ülők lesznek a „halak az akváriumban”.
- Azok beszélnek, akik a belső körben helyezkednek el, a többiek addig hallgatják őket. A nagyobb figyelem érdekében a külső körben ülők jegyzetelhetnek közben.

*2 lehetséges változata van az Akvárium párbeszédnek:*

1. verzió: A belső körben ülők beszélgetnek egymással, majd 10 perc után lehetőséget adnak a külső kör résztvevőinek is beszélni. Az új résztvevők is 10 percet kapnak, hogy elmondják a véleményüket, majd utána átadják helyüket olyanoknak, akik még nem beszéltek. Ezt addig kell folytatni, amíg mindenki szóhoz nem jutott.

2.verzió: A dinamikusabb párbeszéd érdekében pár széket üresen lehet hagyni a belső körben, így akik a külső körben azt érzik, hogy szívesen mondanák el a véleményüket, ők nyugodtan átülhetnek a belső székekre. Aki beszélni szeretne, át kell ülnie a belső kör székeinek egyikére. A belső körben tartózkodók feladhatják helyüket, miután beszéltek, így mindig van lehetősége egy újabb résztvevőnek bekapcsolódnia a beszélgetésbe.

### **Háromszög párbeszéd**

- Ideális 10-30 főnek.
- Ez a forma arra ösztönzi a résztvevőket, hogy más szemszögből is megvizsgálják az adott témát.
- Elég hely kell ahhoz, hogy 3 csoportot alkossatok.
- Helyezz el három jelzést a padlón: igen/nem/talán.
- A résztvevőknek úgy kell megválaszolni a téma kérdését, hogy az általuk preferált válaszhoz állnak.
- Ezután csoportonként (igen/nem/talán) a résztvevők megvitatják egymás között, hogy miért ez a válaszuk a kérdésre.
- Miután ezzel megvannak, a „talán” csoportból valaki kérdezhet az „igen” és „nem” csoport tagjaitól, akik ezután válaszolnak a feltett kérdésre. Aki megválaszolja egy másik csoport kérdését, az a következő, hogy kérdést tegyen fel. Variáció: a „talán” csoport összes tagján végig lehet menni, hogy kérdezzenek.

MIT GONDOLSZ AZ ALÁBBI ÁLLÍTÁSRÓL?

**INDOKOLATLAN A KÜLÖN  
NŐI ÉS A FÉRFI WC A  
KÖZINTÉZMÉNYEKBEN.**

**IGAZ?!**



- Ez a kérdés-válasz játék addig folytatódik, amíg a csoportok minél több nézőpontot megvizsgálhatnak közösen.
- Végezetül, aki úgy érzi, hogy megváltozott a véleménye a beszélgetés közben, az nyugodtan csoportot is változtathat. Mindenki maradt az eredeti álláspontján, vagy időközben meggondolták magukat?
- A papírra elsőként az állítás legfontosabb szavát írd fel. Ezután oszd ki a tollakat.
- Mi jut eszükbe a papíron lévő szóról? A résztvevők gondolatait kell ezután felírni a papírra, mint kulcsszavakat.
- Egyes gondolatokat akár rajz vagy irkafirka formájában is le lehet jegyezni. Érdemes többféle színnel dolgozni, így jelezhetik a résztvevők a pozitív/negatív/tényszerű, stb. kifejezéseket.

### **Gondlattérkép párbeszéd**

- Ideális 5-30 főnek.
- Biztosíts a résztvevőknek elegendő tollat és papírt, hogy leírassák a gondolataikat!
- A legfontosabb szavak és gondolatok legyenek leírva, ez segíthet jobban átlátni a kapcsolatokat és összefüggéseket bizonyos fogalmak között.
- 1 vagy akár 2 csoportban is dolgozhattok, a résztvevők számától függően. Csoportonként egy személy figyel az időre, egy másik pedig lejegyzik a felmerülő gondolatokat.
- A beszélgetés folytatódhat kisebb alcsoportokban is, és akár mindegyik csoport választhat egy „írnokot” magának.
- Ha minden gondolatot átbeszéltek a csoportok, itt az ideje megvizsgálni a gondlattérképet. Több csoport esetén ajánlott a különböző térképeket összehasonlítani. Milyen érveket használtak fel? Ezeket az érveket tudnád csoportosítani?

## Igen-Nem párbeszéd

- Ideális 10-30 főnek.
- Ez a forma arra ösztönzi a résztvevőket, hogy más szemszögből is megvizsgálják az adott témát
- Először ismertesd az állítást és kérd meg a résztvevőket, hogy jelezzék, hogy egyetértenek-e azzal vagy nem.
- Ha mindenki ugyanazt válaszolta, egyeseknek ezt meg kell változtatni döntésüket, hogy két csoport kialakítható legyen a válaszok alapján.
- Fontos, hogy ez egy beszélgetés legyen, és nem vita, ahol mindenki a saját igazát bizonygatja!
- Két oldalra helyezz ki székeket: egyik oldalon az „egyetértek” választ adók, a másikon a „nem értek egyet” választ adók helyezkednek majd el. Mindenkinek választania kell egy oldalt.
- A beszélgetés során, ha valaki meggondolja magát, annak azonnal át kell ülnie a másik oldalra.
- Az „egyetértek” oldal kezd: valakinek fel kell tenni egy kérdést a másik oldal számára. Ezután a „nem értek egyet” oldalról valaki megválaszolja a kérdést, majd feltesz egy újabb kérdést a másik csapat részére.
- A párbeszéd végén a moderátor ellenőrzi, kik azok, akik oldalt változtattak, és miért.




**AMNESTY INTERNATIONAL**


Báthory utca 4. 1/2


1054, Budapest


T +36 1 321 4799


E [office@amnesty.hu](mailto:office@amnesty.hu)

 [www.amnesty.hu](http://www.amnesty.hu)

 [www.oktatas.amnesty.hu](http://www.oktatas.amnesty.hu)

 [facebook.com/amnestymagyarorszag](https://facebook.com/amnestymagyarorszag)

 [@AmnestyHungary](https://twitter.com/AmnestyHungary)

 [@amnesty\\_hungary](https://instagram.com/amnesty_hungary)

